

ознайомлення старших дошкільнят з елементами мови, формування у них первинних уявлень про специфіку творення звуків, їх характеристики, умінь здійснювати звуковий аналіз слова, а також доцільно користуватися засобами виразності мовлення.

Сформованість усіх складових звукової культури мовлення дитини-дошкільника сприятиме подальшому його успішному навчанню грамоти та уможливить наступність ЗДО та початкової школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика : теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах / за ред. А.М. Богуш. 2-ге вид., допов. Київ : Слово, 2011. 704 с.

2. Логопедична робота у дитячому садку / упоряд. Г.М. Лисенко. Київ : Шк. світ, 2011. 120 с.

3. Паласевич І. Дошкільна лінгводидактика : метод. матеріали до самост. роботи студентів. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2018. 148 с.

4. Трифонова О. Виховання звукової культури мовлення в дітей дошкільного віку. *Науковий вісник Південноукр. держ. пед. у-тету ім. К.Д.Ушинського*. Одеса : Вість, 1997. Вип. 1. С. 45–49.

**Тетяна ПАНТЮК,
Марія ВОВКАНИЧ**
(Дрогобич, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Численні наукові публікації і практика сучасної дошкільної освіти доводять, що важливу роль у процесі розвитку дошкільця відіграє освітній простір, який оточує дитину в широкому розумінні та сенсі його функціонування [1; 2; 3]. Дослідники освітнього середовища в умовах закладу дошкільної освіти дотримуються позиції щодо його трикомпонентної структури, а саме:

– «...предметне середовище – господарська інфраструктура, організація харчування, матеріальне забезпечення навчальної і оздоровлювальної діяльності. Вона визначається якісною оцінкою приміщень, санітарно-технічного, медичного, спортивного устаткування й оснащення, організацією системи харчування з урахуванням вимог, санітарних правил і норм;

– комунікативне середовище – міжособистісні відносини між суб'єктами педагогічного процесу;

– оздоровлювальне середовище – форми і принципи оздоровлювальної діяльності» [1, с. 87].

Психологи суголосні в цьому питанні – заклад дошкільної освіти, його конфігурація, розміщення, дизайн, декор і обладнання кімнат і приміщень, рівень адаптації цих факторів до потреб дитини, можуть підтримувати або обмежувати процес розвитку дитини-дошкільника. Безпека, функціональність, універсальність, колір, поділ на зони з визначенням їх функцій і призначення, а також наявність і кількість предметів і зовнішніх чинників є обов'язковими складовими облаштування сучасного приміщення закладу дошкільної освіти.

Сучасний заклад дошкільної освіти – це простір, де:

- створюються системи цінностей,
- формуються знання,
- узгоджуються поняття та їх значення,
- відбувається соціалізація дитини,
- проходить процес її розвитку й освіти,
- удосконалюються комунікативні уміння,
- реалізується творчий потенціал дитини,
- створюються умови для реалізації ідеї інклюзії.

Це місце, яке дає дітям можливість відчутти елементи світу, встановити стосунки з однолітками, а також визначити своє власне місце в ньому.

Сучасність та інноваційність закладу дошкільної освіти є чимось «відповідним нормам часу», а отже, прогресивним, що враховує актуальну інформацію, готовим відповідати вимогам сучасності та майбутнього.

Сучасні наукові дослідження чітко показують, що для розвитку дитини-дошкільника дуже важливими є:

- можливість отримати життєвий досвід,
- структурування простору,
- безпека,
- доступність,
- універсальний дизайн,
- можливість для розвитку творчості та індивідуальності.

Ці педагогічні умови є ключовими компонентами в процесі підтримки розвитку та ранньої освіти дітей. Дослідження учених та досвід педагогів-практиків доводить, що одні й ті самі знання, засвоєні в різних умовах, будуть по-різному «записуватися» у свідомості і по-різному «використовуватися» в нових ситуаціях [1; 2; 3]. Саме тому турбота про універсальний розвивальний та креативно зорієнтований простір закладу дошкільної освіти є важливою проблемою сьогодення.

Прогресивним кроком у цьому напрямі буде створення такого простору, який містить основні зони для задоволення життєво-необхідних потреб дитини-дошкільника, а саме:

- зона для сну і відпочинку,
- обідня зона,
- зона ванної кімнати,
- зони для різних видів діяльності: фізичної, експериментальної, будівельної, читальної, ігрової, творчої тощо,

- рекреаційна зона,
- зона спілкування і взаємодії з природою,
- зона техніки і технологій,
- індивідуальні куточки тощо.

Неможливо не помітити, що сучасний ЗДО набуває форми гнучкої лабораторії, яка характеризується шістьма дуже важливими факторами:

- можливість дитини зберігати почуття самостійності і самодостатності,
- активності,
- спільного навчання через гру,
- відчуття безпеки,
- можливість розв'язувати проблеми та досліджувати,
- здатність реалізовувати власні рішення.

Отже, освітній простір ЗДО розглядається як «підсистема соціокультурного середовища, де усі чинники, обставини, ситуації, що складаються у суспільстві, тобто детермінанти суспільного розвитку, мають безпосередній вплив на процес підготовки дитини до школи. Серед функцій освітнього простору слід відзначити комунікативну, інформаційну, когнітивну, емоційну, креативну та ін.» [2, с. 347]. Турбота про його удосконалення і універсальний дизайн, який би найкраще відповідав потребі кожної дитини-дошкільника, є важливим завданням сучасного українського дошкільця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крутій К. Освітній простір дошкільного навчального закладу : монографія : У 2-х ч. Запоріжжя : ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2009. Частина перша. Концепції проектування, технології створення. С. 87.
2. Пантюк Т. Підготовка дітей до школи в Україні: суспільно-педагогічний контекст : монографія. Дрогобич, 2016. 504 с.
3. Пантюк Т. Стратегія роботи педагога в умовах інклюзивної освіти *Вісник інституту розвитку дитини. Серія: Філософія, педагогіка, психологія.* Київ, 2010. Вип. 8. С. 126–129.